

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420203686
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4420203686.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci navrhovateľa- manžela: S., nar. XX.X.XXXX, bytom Y., N. XXXX/XX, v konaní zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka s.r.o, so sídlom: Nové Zámky, Ernestova bašta 2, IČO: 36 857 751, zastúpená: JUDr. Ladislav Magyerka, advokát a manželky: K. G., nar. XX.X.XXXX, bytom Y., N. XXXX/XX, v konaní zastúpená: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Pribinova 9, IČO: 36 813 401, zastúpená: JUDr. Tatiana Timoranská, advokátka, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode: I., nar. X.X.XXXX a S. G., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 28. januára 2022 č. k. 11P/119/2020-440, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. až IX. p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky ako súd prvej inštancie (§ 12 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ a § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudkom zo dňa 28. januára 2022, č. k. 11P/119/2022-440 rozviedol manželstvo S. G., nar. XX.X.XXXX a K. G., rod. O., nar. XX.X.XXXX, uzatvorené dňa XX.X.XXXX v J. L., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu J. L., vo zväzku 41, ročník 2005, na strane 51, pod poradovým číslom 53 (I. výrok). Zveril maloleté deti: I. G., nar. X.X.XXXX a S. G., nar. XX.X.XXXX, na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti otca a uložil matke povinnosť prispievať na ich výživu, na maloletú I. vo výške 200,- eur mesačne a na maloletého S. vo výške 150,- eur mesačne od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca do rúk otca (II. výrok). Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia (III. výrok). Styk maloletých detí s matkou upravil tak, že matka je oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi: I. G., nar. X.X.XXXX a S. G., nar. XX.X.XXXX, každý páry týždeň v roku, v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Tento spôsob stretávania nebude platiť počas vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, jarných prázdnin a letných prázdnin (IV. výrok). Ďalej je matka oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi: - počas jarných prázdnin určených vyhláškou ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu každý páry rok od nedele predchádzajúcej prázdninám od 17.00 hod. do nasledujúceho piatka do 17.00 hod. - počas Veľkonočných sviatkov, každý páry rok od stredy pred Zeleným štvrtkom od 17.00 hod. do Bielej soboty do 17.00 hod., každý nepáry rok od Bielej soboty od 17.00 hod., do utorka nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku do 17.00 hod., - počas vianočných sviatkov, každý nepáry rok od 23.12. od 17.00 hod. do 25.12. do 17.00 hod. a od 2.1. nasledujúceho roka od 17.00 hod. do 6.1. do 17.00 hod.,

každý páry rok od 25.12. od 17.00 hod. do 1.1. nasledujúceho roka do 17.00 hod. - počas letných školských prázdnin, každý rok, od 1.7. od 17.00 hod. do 15.7. do 17.00 hod. a od 1.8. od 17.00 hod. do 15.8. do 17.00 hod. (V. výrok). Matka je oprávnená maloleté deti v určený čas prevziať v mieste bydliska otca a po ukončení styku v určenom čase je povinná maloleté deti otcovi v mieste bydliska odovzdať (VI. výrok). Otcovi uložil povinnosť maloleté deti na tento styk pripraviť a v určený čas v mieste jeho bydliska ich matke odovzdať (VII. výrok). Maloletým deťom: I. G., nar. X.X.XXXX a S. G., nar. XX.X.XXXX a ich rodičom: S. G., nar. XX.X.XXXX a K. G., nar. XX.X.XXXX, uložil súd povinnosť podrobiť sa sociálnemu, alebo inému odbornému poradenstvu v Tenenet n.o., pracovisko Nové Zámky, na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, za účelom psychologického poradenstva pre rodičov a maloleté deti, z dôvodu absentujúceho styku matky s maloletými deťmi a za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať o výchove detí (X. výrok). Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (XI. výrok).

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 18, § 19 ods. 1 a 2, § 23 ods. 1 až 3, § 24 ods. 1, § 25 ods. 1 a 2, § 27 ods. 1, § 28 ods. 1 a 2, § 62 ods. 4 a 5, § 75, § 78, § 37 ods. 2 a 7 zákona o rodine a § 52 CMP.

3. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že navrhovateľ sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrhom podaným dňa 20.8.2020 domáhal rozvodu manželstva s manželkou. Zároveň žiadal zveriť maloleté deti na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti otca a matku žiadal zaviazat' na platenie výživného na maloletú I. vo výške 150,- eur mesačne a na maloletého S. vo výške 100,- eur mesačne. Styk navrhol upraviť neobmedzene.

4. Súd z vykonaného dokazovania zistil nasledovné. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 14.5.2005 v J. L.. Z ich manželstva pochádzajú maloleté deti: I. G., nar. X.X.XXXX a S. G., nar. XX.X.XXXX.

5. Z výpovedí oboch účastníkov mal súd preukázané, že účastníci nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu ani sa intímne nestýkajú. Maloleté deti sú v starostlivosti otca. Z výpovedí manželov mal súd ďalej preukázané, že u oboch prišlo k nevere, manželia mali vzájomné nezhody a ich vzťah citovo ochladol. Obaja manželia uviedli, že nemajú záujem o obnovenie manželského spoluzitia a ich vzájomné vzťahy sú veľmi narušené.

6. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu č.k. 11P/26/2021 mal súd preukázané, že Okresný súd Nové Zámky Uznesením č.k. 11P/26/2021-33 zo dňa 23.3.2021 v spojitosti s Uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 9CoP/20/2021-186 zo dňa 24.6.2021 upravil neodkladným opatrením styk matky s maloletými deťmi tak, že matka je oprávnená sa s maloletými deťmi stretnúť od 1.7.2021 v čase od 9.00 hod. do 15.7.2021 do 19.00 hod. a od 1.8.2021 v čase od 9.00 hod. do 15.8.2021 do 19.00 hod.

7. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/26/2021-263 zo dňa 23.7.2021 súd neodkladným opatrením nariadil matke povinnosť odovzdať maloleté dieťa: S. G., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, do troch dní od doručenia uznesenia. Zároveň dočasne zveril maloleté deti: I. G. a S. G., neodkladným opatrením do osobnej starostlivosti otca. Matku zaviazal na platenie výživného v nevyhnutnej miere, na každé dieťa vo výške 100,- eur mesačne od vykonateľnosti uznesenia s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré je vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod č. k. 11P/26/2021. Uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 25CoP/32/2021-489 zo dňa 15.10.2021 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk matky s maloletými deťmi tak, že matka je oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi každý páry týždeň v mesiaci od piatku od 17.00 hod od nedele do 18.00 hod. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.11.2021.

8. Z predložených dokladov o príjmoch účastníkov konania mal súd preukázané, že navrhovateľ je zamestnaný v riadnom pracovnom pomere a jeho priemerný mesačný čistý príjem je 771,- eur. Navrhovateľ býva v rodinnom dome v Y., ktorý vlastní. Náklady na bývanie sú 120,- eur mesačne voda, plyn, elektrina a 10,50 eura mesačne internet.

9. Z dokladov o príjme manželky mal súd preukázané, že manželka je zamestnaná v riadnom pracovnom pomere, jej priemerný mesačný čistý príjem je 1.437,- eur. Okrem toho poberá rodinné prídavky na dve

deti vo výške 51,- eur mesačne a čiastočný invalidný dôchodok vo výške 239,- eur mesačne. Zo zmluvy o podnájme bytových priestorov mal súd preukázané, že manželka má prenajatý trojizbový byt v H., V.. Jej náklady na bývanie sú 600,- eur mesačne. Manželka nevlastní žiadny majetok.

10. Zo správ z poradensko-psychologického procesu z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 30.3.2021 a 23.11.2021 mal súd preukázané, že z aktuálnej situácie vnímajú potrebu nastavenia jasných pravidiel tak, aby sa predchádzalo konfliktným situáciám a tým neboli maloleté deti vystavované naďalej napätiu ako aj očakávania konfliktu. Maloleté deti aktuálnu situáciu sťažene prežívajú. V rámci rozvoja zdravej integrity maloletých detí je potrebné ich podporovať k rozvíjaniu vzťahu s oboma rodičmi a budovať pozitívny obraz o druhom rodičovi. Opak takéhoto konania by mohol spôsobiť stratu pocitu bezpečia a istoty a ohroziť tak ich harmonický vývin.

11. Zo správ z mediáčného procesu zo dňa 26.7.2021 a 26.8.2021 mal súd preukázané, že celý mediálny proces prebiehal vo veľmi napätej situácii. Rodičia s mediátorkou spolupracovali. Komunikácia medzi rodičmi navzájom bola počas celej mediácie mimoriadne zlá a náročná, zo strany otca urážlivá, útočná a vulgárna. Matka prežívala stretnutia veľmi emotívne.

12. Zo správ z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 2.11.2021 a 21.1.2022 mal súd preukázané, styk matky s maloletými deťmi sa neuskutočňuje v zmysle rozhodnutia súdu. Matka sa na styk dostaví, otec však maloleté deti na styk s matkou nepripraví a maloleté deti nechcú s matkou odísť.

13. Pokiaľ ide o rozvrat v manželstve účastníkov, súd dospel k záveru, že tento je vážny a trvalý, v dôsledku ochladnutia citov, absencie komunikácie medzi manželmi a nie je možné obnoviť ich manželské spolužitie, súd preto manželstvo rozviedol.

14. Pri úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom súd prihliadol na schopnosti a možnosti oboch rodičov a potreby maloletých detí. Súd v zmysle § 43 Zákona o rodine a Dohovoru o právach dieťaťa, maloleté deti vypočul aj pred súdom, maloleté deti vyjadrili svoj názor a vzhľadom na ich vek, rozumovú vyspelosť, súd prihliadol a rešpektoval názor maloletých detí. Maloleté deti prezentovali svoj názor tak, že chcú zostať v starostlivosti otca a s matkou sa stretávať. Od rozchodu rodičov sú obidve deti v starostlivosti otca. Vyjadrili tento svoj názor niekoľkokrát pred kolíznym opatrovníkom aj pred psychológom na referáte poradensko-psychologických služieb. Maloleté deti bývali s rodičmi v Y., matka v súčasnej dobe býva v H. v V.. Zverením maloletých detí do jej osobnej starostlivosti by tieto museli zmeniť celkovo svoj život, svoje bydlisko, školu, kamarátov, navyše by museli do školy dochádzať. Matka mala dostatočný časový priestor na zváženie svojej situácie a prípadne aj zmenu svojho bydliska, čo však nebola ochotná urobiť. Obe maloleté deti prežívajú konflikt rodičov veľmi stresujúco, majú svoj domov v Y., kde majú svoje zázemie, istotu a bezpečie. Je pre ne nepredstaviteľné presťahovať sa do miesta súčasného bydliska matky a zmeniť školu. Súd preto prihliadol na vyjadrenie maloletých detí a zveril ich obidve do osobnej starostlivosti otca.

15. Skutočnosť, že rodičia maloletých detí dieťaťa nebývajú spolu, neobmedzuje rodičovské práva a povinnosti žiadneho z rodičov. Súd preto rozhodol, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia.

16. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletých detí a tiež zo schopností a možností oboch rodičov. Maloletá I. začala navštevovať prvý ročník strednej školy, maloletý S. navštevuje štvrtý ročník základnej školy. S oboma deťmi sú bežné výdavky na oblečenie, obuv, hygienické potreby, školské potreby, cestovné a mobil. Maloletá I. navštevuje alergologickú ambulanciu, maloletý S. sa venuje futbalu. Výdavky, ktoré uviedol otec na pojednávaní, sú veku maloletých detí primerané. Otec detí je zamestnaný v riadnom pracovnom pomere s priemerným zárobkom 771,- eur mesačne. Matka detí je zamestnaná v riadnom pracovnom pomere s priemerným zárobkom 1.437,- eur, okrem toho poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 239,- eur mesačne. Podľa názoru súdu, matka zo svojho celkového príjmu vo výške 1.676,- eur, je schopná prispievať na výživné maloletých detí v celkovej sume 350,- eur mesačne, aj s prihliadnutím na životné minimum na jednu plnoletú fyzickú osobu podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, ktoré je vo výške 218,06 eura mesačne. Matke zostane po zaplatení výživného ešte dostatok finančných prostriedkov na pokrytie jej výdavkov a nebude dotknutá ani jej životná úroveň. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Uvedená výška výživného je primeraná veku a

potrebám maloletých detí a spolu s vyživovacou povinnosťou zo strany otca, ktorého príjem je nižší ako príjem matky, a rodinnými prídavkami bude primerane pokrývať odôvodnené potreby maloletých detí. Súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

17. Vzhľadom na priebeh dokazovania, správy od kolízneho opatrovníka ohľadne styku matky s maloletými deťmi, súd upravil styk matky s maloletými deťmi, pretože matka má právo sa stretávať s maloletými deťmi a takto sa podieľať na ich výchove. V priebehu konania mal súd preukázané, že rodičia spolu veľmi zle komunikujú, otec nedostatočne pripravuje maloleté deti na styk s matkou, v dôsledku čoho sa deti s matkou riadne nestretávajú. Vzhľadom na vek maloletých detí súd upravil styk detí s matkou na každý druhý týždeň od piatku do nedele. Matka má riadne bytové podmienky a vie zabezpečiť starostlivosť detí počas tohto času, ktorý strávia s ňou. Je na pôsobení otca, aby deti na styk s matkou riadne pripravil tak, aby maloleté deti mohli v určený čas s matkou odísť. Okrem bežného styku, súd upravil aj styk detí s matkou počas jarných prázdnin, letných prázdnin, veľkonočných a vianočných sviatkov tak, aby maloleté deti strávili s oboma rodičmi približne rovnaký čas. 39. Z vykonaného dokazovania a priebehu celého konania pred súdom bolo preukázané, že rodičia nevedia spolu vôbec komunikovať, nevedia sa dohodnúť ani zhodnúť v otázke starostlivosti o maloleté deti. S prihliadnutím na správy z mediačného procesu s rodičmi, závery správ z poradensko-psychologického procesu, taktiež aj návrh kolíznej opatrovníčky, súd uložil maloletým deťom a ich rodičom, povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu v Tenenet, n.o. pracovisko Nové Zámky, na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku, za účelom psychologického poradenstva pre rodičov a maloleté deti. Uvedené poradenstvo má prispieť k tomu, aby rodičia do budúcnosti vedeli spolu komunikovať a dohodnúť sa ohľadne výchovy maloletých detí.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

19. Proti tomuto rozsudku v časti zverenia maloletých detí otcovi (II. výrok) a v časti úpravy práv k maloletým deťom na čas po rozvode v súvislosti s týmto zverením (IV. až VII. výrok) podala včas odvolanie matka, žiadajúc odvolací súd, aby zmenil napadnutý rozsudok tak, že zveruje maloleté deti: I. G., nar. X.X.XXXX a S. G., nar. XX.X.XXXX, na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec je povinný prispievať na ich výživu, na maloletú I. vo výške 100,- eur mesačne a na maloletého S. vo výške 100,- eur mesačne od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca do rúk matky. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi: I. G., nar. X.X.XXXX a S. G., nar. XX.X.XXXX, každý páry týždeň v roku, v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Tento spôsob stretávania nebude platiť počas vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, jarných prázdnin a letných prázdnin. Ďalej je otec oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi: - počas jarných prázdnin určených vyhláškou ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu každý páry rok od nedele predchádzajúcej prázdninám od 17.00 hod. do nasledujúceho piatka do 17.00 hod. - počas Veľkonočných sviatkov, každý páry rok od stredy pred Zeleným štvrtkom od 17.00 hod. do Bielej soboty do 17.00 hod., každý nepáry rok od Bielej soboty od 17.00 hod., do utorka nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku do 17.00 hod., - počas vianočných sviatkov, každý nepáry rok od 23.12. od 17.00 hod. do 25.12. do 17.00 hod. a od 2.1. nasledujúceho roka od 17.00 hod. do 6.1. do 17.00 hod., každý páry rok od 25.12. od 17.00 hod. do 1.1. nasledujúceho roka do 17.00 hod. - počas letných školských prázdnin, každý rok, od 1.7. od 17.00 hod. do 15.7. do 17.00 hod. a od 1.8. od 17.00 hod. do 15.8. do 17.00 hod. Otec je oprávnený maloleté deti v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení styku v určenom čase je povinný maloleté deti matke v mieste bydliska odovzdať. Matka je povinná maloleté deti na tento styk pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska ich otcovi odovzdať. Alternatívne matka pre prípad, že by súd nezmenil rozsudok v časti zverenia maloletých detí uvádza, že s úpravou styku tak ako je uvedená vo výroku č. V. rozsudku súhlasí, avšak pre tento prípad navrhuje zmeniť výrok IV. rozsudku nasledovne: Matka je oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi: I. G., nar. X.X.XXXX a S. G., nar. XX.X.XXXX, každý páry týždeň v roku, od piatku do nedele a každý nepáry týždeň v roku v stredu tak, že maloletého S. si prevezme v určených dňoch o 12,30 hodine v školskom zariadení a maloletú I. v určených dňoch o 15,00 hod. v mieste bydliska otca, pričom obidve deti vráti otcovi v mieste jeho bydliska v určenom dni o 17,00 hodine. Pokiaľ maloletý S. v deň stretnutia nebude v škole, potom si v určenom čase matka maloletého prevezme v mieste jeho bydliska. Tento spôsob stretávania nebude platiť počas vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, jarných prázdnin a letných prázdnin.

20. Dôvodila, že rozsudok súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, namietla, že súd nevykonal ňou navrhnutý dôkaz, pokiaľ ide o nariadenie znaleckého dokazovania a mala za to, že nesprávne právne vyhodnotil najlepší záujem maloletých detí, pokiaľ sa vo svojom rozhodnutí oprel výlučne o stanovisko maloletých detí.

21. Uviedla, že z vykonaného dokazovania vyplýva predovšetkým skutočnosť, že otec bránil matke počas celého rozvodového konania v stretávaní sa s deťmi, deti na stretnutie nepripravil, nemotivoval ich k stretnutiu s matkou a už vôbec nepodporoval. Neuľahčil im žiadnym spôsobom zvládnuť uvedenú situáciu a neuvedomil si, že absentujúce vzťahy medzi matkou a deťmi môžu deťom trvalo narušiť ich zdravý psychický vývin. Z výsluchu manželov k časti rozvodu manželstva pritom vyplýva, že obaja manželia majú rovnaký podiel viny na rozpade manželstva, manželka uvádza, že to bo manžel, ktorý ako prvý zadal dôvod na to, aby sa vzťahy medzi manželmi v konečnom dôsledku rozpadli. Toto však matka deťom nikdy nespomínala na rozdiel od otca, ktorý deťom forsírue len svoj pohľad na vec.

22. Vytkla súdu prvej inštancie, že rozsudok odôvodnil a oprel len o vyjadrenie maloletých detí, pri ktorých je pravdou, že sa vyjadrili opakovane, že chcú ostať v obci Y. spolu so svojím otcom.

23. Poukázala na to, že z vykonaného dokazovania ako aj z odpozorovaných stretnutí kolíznym opatrovníkom jednoznačne vyplýva, že verbalizované prejavy detí nemusia byť v súlade s ich skutočnou vôľou. Z tohto dôvodu matka navrhla vykonať znalecké dokazovanie, pričom súd tomuto návrhu nevyhovel, hoci sa domnievam, že vážnosť situácie vzhľadom na dlhodobu nerealizované stretnutia matky s deťmi a úmyselné ignorovanie neodkladného opatrenia súdu zo strany otca si to v tejto veci vyžadovalo, a to nielen vo vzťahu k deťom, ale aj vo vzťahu k rodičom z pohľadu preskúmania ich rodičovských kompetencií.

24. Kolízny opatrovník sa písomne vyjadril k odvolaniu matky maloletých detí tak, že sa pridriava svojich doterajších písomných a ústnych vyjadrení učených v rámci celého súdneho konania. Zastal názor, že prvoinštančný súd vykonal potrebné dokazovanie pre zistenie rozhodujúcich skutočností a z tohto dôvodu navrhol, aby rozsudok prvoinštančného súdu Krajský súd v Nitre v plnom rozsahu potvrdil.

25. Otec sa písomne vyjadril k odvolaniu matky mal. detí, navrhujúc odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Podľa jeho názoru odvolanie matky nie je v súlade s najlepšimi záujmami maloletých detí, ktorým je potrebné zabezpečiť stabilitu a bezpečie. Zmeny navrhované matkou v súčasnej situácii nie sú v súlade so zabezpečením ich harmonického vývoja. Z odvolania matky je podľa jeho názoru zrejmé, že nevníma potreby maloletých detí, nerešpektuje ich citové rozpoloženie, potreby a ani želania, čím maloleté deti trpia. Z vykonaného dokazovania je podľa jeho názoru zrejmé, že v záujme stabilizácie emočného prežívania maloletých detí je nevyhnutné rešpektovať želanie maloletých detí, a to nielen pokiaľ ide o ich stabilné výchovné prostredie, ktoré majú zabezpečené v jeho domácnosti, ale aj vo vzťahu k stretávaniu sa so svojou matkou. Snaží sa maloleté deti podporovať k stretávaniu s ich matkou, v dôsledku čoho sa obrátil aj na pomoc psychologičky, ku ktorej maloleté deti prejavili dôveru v snahe pomôcť im a rovnako aj v snahe zabezpečiť ich pravidelné stretávanie s matkou, avšak nedokáže ovplyvniť reakcie ich matky a ani jej konanie. Matke sa snažil všetky tieto okolnosti vysvetliť, avšak vysvetľuje si ich svojsky a obviňuje ho z toho, že deti nepodporuje a nepripravuje na stretávanie s ňou. Poukázal na odporúčanie S.. I., ktoré vyjadrila vo svojej správe zo dňa 24.1.2022, v ktorej odporúča nevyhnutne rešpektovať v záujme psychického a aj fyzického zdravia opakované a zhodné želania maloletých detí. Odmietol tvrdenia matky prezentované v podanom odvolaní, pretože napriek dohováraniu, nie je v jeho možnostiach ovplyvniť správanie matky pred maloletými deťmi, ktoré boli nie raz svedkami vyjadrení svojej matky, ktorá sa mu vyhrážala, že mu maloleté deti zoberie. Vzhľadom ku komplikovanej rodinnej situácii, vnímali takéto vyjadrenia svojej matky, maloleté deti nesmierne citlivo.

26. Dňa 5. mája 2022 bola súdu prvej inštancie doručená správa o priebehu práce s rodinou za mesiac apríl 2022. Zo správy vyplynulo, že dňa 27.4.2022 sa poradenstva zúčastnil iba otec mal. detí, matka sa ho nezúčastnila z dôvodu pracovnej vyťaženia.

27. Matka sa písomne vyjadrila k vyjadreniu otca ako aj kolízneho opatrovníka. Poukázala na všetky jej predchádzajúce vyjadrenia. Poprela tvrdenie otca, že by kedykoľvek vystavila deti stresu z toho, že ich nevráti do Y., taktiež že by deti trávili čas s deťmi partnera matky a rovnako poprela, že by boli deti zo

stretnutia s matkou v strese. Vyvrátila tvrdenie, že deti majú vytvorené stabilné rodinné zázemie len u otca. Uviedla, že otec matke zabránil, aby aj ona vytvorila stabilné prostredie pre deti. Nestabilitu podľa jej názoru zapríčinil otec tým, ako v najkritickejších mesiacoch bránil matke kontakt s deťmi a ako ich zmanipuloval proti nej.

28. Kolízny opatrovník sa vyjadril k písomnému vyjadreniu otca tak, že sa plne pridrižiava svojho písomného vyjadrenia k odvolaniu matky zo dňa 4.4.2022.

29. Otec sa písomne vyjadril k vyjadreniu kolízneho opatrovníka. V plnom rozsahu sa pridrižiava svojich predchádzajúcich vyjadrení. Poukázal na problematickú komunikáciu s matkou a na to, že si maloleté deti nedokážu k matke vybudovať dôveru. Má za to, že je potrebné rešpektovať želanie maloletých detí. Poukázal na odporúčanie S. I., ktorá uviedla, že stretávanie je nevyhnutné prispôbiť požiadavkám detí, pretože matka si k nim musí najskôr vybudovať dôveru a funkčné vzťahy, nevyvíjať na deti nátlak, mala by ich prestať citovo vydierať, sledovať a prekvapovať syna v škole, pretože deti už dlhodobo prežívajú stres, čo na ne nepriaznivo vplýva, je narušená ich potreba istoty a bezpečia, ale tiež pre správanie sa ich matky, nie je splnená potreba lásky, ktorú deti od matky očakávajú. Následne je možné s deťmi pracovať na znovuvybudovaní vzťahov s matkou.

30. Matka sa písomne vyjadrila k vyjadreniu otca. Zdôraznila, že tvrdenia otca sú nepravdivé, pokiaľ poukazuje na nevhodnú výchovu zo strany matky. Poukázala na záver n.o. Tenenet, v ktorom sa uvádza, že odmietavé a nevhodné správanie zo strany otca je dôsledkom toho, že on sám nemá spracovanú otázku rozchodu s matkou maloletých detí. Má za to, že hnev otca namierený voči matke ventiluje tým, že matku trestá prostredníctvom detí.

31. Otec sa vyjadril k podanému vyjadreniu matky. Záujem matky o maloleté deti považuje za neúprimný vzhľadom ku skutočnosti, že vo svojich podaniach matka deklaruje svoj záujem, ktorý je v rozpore s jej faktickým konaním. Doposiaľ matka navrhuje znalecké dokazovanie napriek aktuálnemu stavu maloletých detí, ktorým je v dôsledku súdnych konaní a neustálej potrebe absolvovania pohovorov s rôznymi orgánmi a inštitúciami spôsobovaný stres, čo vnímajú nesmierne citlivo a negatívne. Má za to, že pokiaľ by matka sledovala skutočný záujem o maloleté deti, reflektovala by tieto želania detí a dostavila sa aj na stretnutie v občianskom združení TENENET o. z. Maloleté deti si nedokážu k matke vybudovať dôveru vzhľadom na nestabilitu, ktorú im matka spôsobuje svojím konaním a správaním, kedy sa maloleté deti zmienili psychologičke Mgr. Vačkovej, voči ktorej prejavili dôveru o spôsobovaní stresu matkou. S prihliadnutím na sklamanie z minulosti, ktorému museli maloleté deti opakovane čeliť po tom ako ich matka opustila a odišla z domu, nemôže matka očakávať, že maloleté deti v zmysle jej želania zabudnú bez vysvetlenia a pomoci. Maloletým deťom pri odchode a prosbe oboch detí, aby zostala, matka iba zabuchla dvere a odišla. Z vykonaného dokazovania je podľa jeho názoru zrejmé, že v záujme stabilizácie emočného prežívania maloletých detí je nevyhnutné rešpektovať želanie maloletých detí, a to nielen pokiaľ ide o ich stabilné výchovné prostredie, ktoré majú zabezpečené v jeho domácnosti, ale aj vo vzťahu k stretávaniu sa so svojou matkou. Uviedol, že pokiaľ maloleté deti cestujú za matkou na stretnutie, sú z jeho strany pripravené na stretnutie, avšak nemožno mu pričítať na ťarchu okolnosti, ku ktorým dôjde v čase, kedy sú spolu s matkou v G., resp. v mieste, kde ich vezme. Poukázal na prístup maloletých detí, ktoré reflektovali dočasnú zmenu postoja ich matky od januára 2022 do marca 2022, kedy deti nezaťažovala stresom a nátlakom. Postoj detí v tomto období plne korešponduje aj s odporúčaním Mgr. Vačkovej, ktorá ho vyjadrila vo svojej správe zo dňa 24.01.2022, avšak vzhľadom na opakovanú zmenu prístupu, dosiahla matka aktuálne najmä u maloletej I. pocity sklamaní, čím sama sťažuje opätovné vybudovanie ich vzájomných citových väzieb. K vyjadreniam matky ohľadne zhoršenia prospechu, či dokonca zanedbaného dojmu uviedol, že maloleté deti sú v dôsledku súdnych konaní a nevyhnutnosti neustále absolvovať stretnutia u rôznych pracovníkov orgánov a inštitúcií stresované, pričom z vykonaného dokazovania táto skutočnosť vyplýva. Vzhľadom na doposiaľ uvedené navrhol odvolaciemu súdu napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť, resp. prihliadnúť na záujem a želanie detí zmeniť rozsah styku maloletých detí s matkou na každý páry týždeň od piatku od 17.00 hod. do soboty toho istého týždňa do 18.00 hod. vzhľadom na faktický stav po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ktorý by mohol napomôcť k stabilizácii väzieb medzi matkou a maloletými deťmi.

32. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z § 65 CMP, neviazaný pritom

odvolacími dôvodmi v zmysle § 66 CMP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch II. až IX. vecne správny, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v zmysle § 387 ods. 2 sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na ktorého obsah v ďalšom poukazuje.

33. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 207 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

34. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v dôsledku matkou podaného odvolania dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, pretože prvoinštančný súd riadne zistil skutkový stav a vec aj následne správne posúdil po právnej stránke. Preto napadnutý rozsudok v jeho výrokoch II. až IX. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP odkazuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza ďalšie dôvody.

35. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

36. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

37. Súd prvej inštancie najmä s ohľadom na rešpektovanie najlepšieho záujmu maloletých detí správne zveril mal. deti do osobnej starostlivosti otca. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že tomuto rozhodnutiu predchádzalo najmä to, že deti sú od rozchodu rodičov v starostlivosti otca, u ktorého sú spokojné. Maloleté deti vyjadrili svoj názor, že chcú u neho naďalej zostať pred kolíznym opatrovníkom ako aj pred psychologom na referáte poradensko- psychologických služieb. Taktiež nemožno opomenúť tú

skutočnosť, že maloleté deti majú v Y., vytvorené zázemie, pričom matka maloletých detí sa odsťahovala do H. V. W. zavdáva pre odvolací súd dôvod ku konštatovaniu, že súd prvej inštancie správne rozhodol, keď zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca.

38. Pokiaľ ide o stanovený rozsah styku matky s maloletými deťmi, tak ako je upravený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, tak aj podľa názoru odvolacieho súdu je súdom prvej inštancie ustálený správne, pričom garantuje aj právo matky ako druhého rodiča týmto spôsobom sa podieľať na výchove svojich dvoch maloletých detí.

39. Najideálnejším spôsobom úpravy styku rodiča s dieťaťom je dohoda rodičov, táto najlepšie môže vystihnúť všetky potreby maloletého dieťaťa, pokiaľ k takejto dohode nedôjde, rozhoduje súd, ktorý zohľadní najlepší záujem maloletého dieťaťa, čím sa aj súd prvej inštancie spravoval. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že rodičovské práva a povinnosti patria v rovnakej miere obom rodičom, pričom jedným z rodičovských práv je aj právo rodiča podieľať sa na výchove svojho dieťaťa. V danom prípade matka, ktorá nemá zverenú maloletú deti do osobnej starostlivosti, toto právo realizuje z časti aj prostredníctvom upraveného styku. Na margo upravenej frekvencie a styku matky s maloletými deťmi je potrebné uviesť, že prvoinštančný súd v rámci výrokov IV. až V. napadnutého rozsudku správne upravil styk počas bežného roka, t. j. mimo obdobia sviatkov a prázdnin, ktoré potom špecificky upravil v nasledujúcich výrokoch rozsudku.

40. Záverom odvolací súd dodáva, že takéto rozhodnutie nie je nemenné, v prípade zmeny pomerov je možné upraviť styk tak, aby zodpovedal potrebám maloletých detí. Pri rozhodovaní o úprave styku nie je možné prihliadať na predstavy a pocity rodičov maloletých detí, pretože záujem maloletých detí je nad uvedenými skutočnosťami. V kontexte uvedeného odvolací súd podané odvolanie matky vyhodnotil za neopodstatnené a rozhodol o ňom tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

41. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu

42. Toto rozhodnutie prijal odvolací súd pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).